

зв'язків з громадськістю та інформації і координатор багатомовності Кійо Акасака, Організація Об'єднаних Націй сприймає як засіб пропагування, захисту та збереження різноманіття мов і культур по всьому світі, усвідомлюючи важливість спілкування із народами їхніми різними мовами.

За ініціативою "B@bel", ЮНЕСКО створило портал, який дає можливість національним меншинам, що перебувають у несприятливих умовах, дістати доступ до освіти й знань людства. ЮНЕСКО надає допомогу країнам, які хочуть зберегти своє культурне різноманіття, забезпечуючи якісне вивчення мов національних меншин. Програма MOST

сприяє рівності між різними етнічними групами, прагнучи запобігати етнічним конфліктам.

Кожна мова самобутня і відображає менталітет і звичаї народу. Так само, як ім'я, людина отримує рідну мову від матері в дитинстві. Вона, будучи духовним скарбом, формує нашу свідомість, збагачує закладеною в ній культурою.

Матеріал підготувала

Наталія Даценко,

науковий співробітник відділу інформаційних систем

Книжкової палати України

ВИДАТНІ ДІЯЧІ ТА ВИЗНАЧНІ ПОДІЇ



УДК 027.53:61](477.51)(092)

Наша професія в особистостях



Наша професія... Якою вона бачиться в очах наших читачів? Не секрет, що більшість з них вважає себе повністю обізнаними у цьому напрямі й портрет бібліотекаря постає в їхній уяві в спрощеному вигляді. Беручи книгу чи журнал в бібліотеці та працюючи в читальному залі, вони бачать тільки верхівку величезного айсбергу, основна маса якого знаходиться під водою. Безумовно, формування світогляду наших читачів у бібліотечно-бібліографічному

напрямі залежить саме від нас, бібліотечних працівників. Якщо ми творчо, з натхненням і любов'ю робимо все, щоб кожен наш користувач вийшов задоволеним із стін бібліотеки, то професія бібліотекаря діамантом засяє в його очах. І таких подвижників бібліотечної справи, хвала Богу, в нашій країні немало. Серед них достойне місце займає і директор Чернігівської обласної наукової медичної бібліотеки Надія Дмитрівна Яременко, яка все своє життя присвятила бібліотечній справі, примножила її здобутки і внесла свої неповторні штрихи.

Народившись 16 березня 1954 року в с. Каменеве Лівненського району Орловської області, дівчина зі своїм молодшим братом рано залишилась без батька. Мати, вчителька середньої школи, сіяла в дитячі душі все те добре і вічне, що робить нас людиною. Волею долі сім'я переселяється до Криму, де під впливом теплого південного морського вітру та лагідного сонячного проміння формувалася характер майбутнього бібліотечного професіонала. Але судженого знайшла на Чернігівщині і після закінчення Київського державного інституту культури в один із днів далекого 1976 року вперше переступила поріг Чернігівської обласної наукової медичної бібліотеки, навіть не підозрюючи тоді, що саме робота з медичною книгою і медичними працівниками стане справою всього її життя. Тоді керував бібліотекою також великий професіонал своєї справи Матвій Матвійович Дуля, який, маючи дві вищі освіти — медичну і бібліотечну, перевагу віддав останній, хоча медичні знання зробили її більш ваговою і затребуваною.

Почавши зі сходинки простого бібліотекаря, Надія Дмитрівна піднімалась все вище і вище і коли стала завідувачкою методичного відділу бібліотеки, то працівники мережі медичних бібліотек області, відчули подих свіжого віт-

ру в своїй роботі. Надія Дмитрівна їх завжди наставляла: "Імідж вашої бібліотеки залежить не від фінансування, не від головного лікаря вашого закладу, а саме від вас. Беріть активну участь у житті лікарні, несіть потрібну інформацію кожному лікарю, кожній медсестрі і ви побачите, що станете найповажнішою людиною у колективі". Вона боролась за кожен бібліотеку, коли були найтяжчі часи тотального скорочення. Всі надовго запам'ятали цікаві семінари та конференції, які проводила Надія Яременко для бібліотекарів обласної мережі. Особливо запам'ятався творчий вечір з участю медичних та бібліотечних працівників Чернігівщини, які пишуть художні твори — романи, повісті, вірші, пісні.

2002 рік став особливим для Надії Яременко. Саме тоді їй було призначено на відповідальну посаду директора бібліотеки. Керувати колективом — робота наскільки цікава, настільки і складна. У кожного свій характер і відповідальна ділянка роботи. До речі, у спадок Надії Дмитрівні від свого попередника дістався вміло сформований колектив високопрофесійних спеціалістів, які працюють у бібліотеці не один десяток літ. Для неї колектив — не якийсь абстрактне поняття, а за ним вона бачить кожну живу людину з її заслугами і недоліками та нагальними проблемами. Всі проблеми вирішуються позитивно, кожному вона йде назустріч, бо усвідомлює, що на роботу люди йдуть з радістю, як в рідний дім, де можна розділити і смуток, і радість.

Зайнявши відповідальну посаду, Надія Дмитрівна розуміла, що в епоху інформаційного буму, загальної комп'ютеризації, Інтернету, на друкарських машинках далеко не заїдеш. До речі, на той час бібліотека мала один-єдиний старенький комп'ютер, де був започаткований електронний каталог. Але, якщо людина чогось дуже сильно прагне, вона завжди добивається поставленої мети. Надія Дмитрівна зуміла шляхом зразкового обслуговування читачів, виданням красномовних показників, публікаціями в пресі, інформаційною роботою довести керівництву обласного управління охорони здоров'я, що економити на фінансуванні бібліотеки, значить економити на здоров'ї жителів області, котрі готові довірити своє здоров'я в першу чергу лікарю, який йде в ногу з останніми досягненнями медичної науки і техніки. Їй вдалося добитися за порівняно короткий час повної комп'ютеризації кожного робочого місця, створити свою веб-сторінку в Інтернеті, де розміщується електронний каталог, інформаційні списки нових надходжень, наукові праці медичних працівників Чернігівщини, новини медицини та календар знаменних дат з історії медицини Чернігівщини. Останнім часом бібліотека увійшла до корпорації медичних бібліотек України по розпису та предметизації

статей із медичних журналів. І дійсно, для чого кожному "винаходити велосипед", якщо можна ділитися своїми напрацюваннями. Від цього виграють усі — і бібліотечні працівники, значно скорочуючи шлях нових надходжень, і, в першу чергу, звичайно ж, користувачі, які прагнуть якомога швидше ознайомитися з найновішими статтями. Адже від їхніх знань залежить не тільки здоров'я пацієнтів, а часто й життя.

На урочистостях 2003 року, присвячених 70-річчю бібліотеки, чимало теплих слів було сказано про колишнього директора Матвія Дулю, який доживав тоді свої останні дні. Опісля того прийшла ідея написати про свого попередника книгу спогадів "Відданість", яка побачила світ у 2005 році. Перед читачем постає з любов'ю написаний портрет корифея бібліотечної справи Матвія Дулі, який упродовж майже 40 років керував бібліотекою, вивівши її в шеренгу кращих і збагатив бібліотечно-бібліографічну справу та медичне краєзнавство своїми науковими розробками.

Але на цьому Надія Дмитрівна не зупиняється. Їй не дає спокою вже інша ідея. Проаналізувавши наукові та практичні досягнення лікарів Чернігівщини, прийшла до висновку, що саме ті, хто упродовж 75 років існування бібліотеки, були її активними читачами, стали кращими фахівцями області. І це не випадковість. Це закономірне явище. Тільки знання, тільки освіта упродовж усього життя дають такі результати. І ось вона, довгоочікувана книга з назвою "Наші читачі — відомі лікарі Чернігівщини", на обкладинці якої зображений фонендоскоп, який нібито тільки що поклав стомлений лікар на книги — свої німі друзі і помічники. Видання "Наші читачі — відомі лікарі Чернігівщини" включає сто імен медичних працівників, починаючи з фундаторів медицини — Івана Маслового, Феодосія Губенка, Георгія Браги, Якова Слупського, Івана Фесенка, Анатолія

Груші і закінчуючи нашими сучасниками, молодими талановитими лікарями — Олександром Колотилом, Андрієм Лінником, Валерієм Зубом, Олександром Заїкою, Олегом Співаком та ін. Всі вони досягли високого професіоналізму шляхом поєднання медичної практики з постійним удосконаленням свого фаху, шляхом роботи над книгами, журналами, інформаційними матеріалами і внесли вагомий вклад в охорону здоров'я області, відновивши здоров'я сотням людей нашого краю. Це перше видання в області такого напрямку. Воно збагатило медичне краєзнавство і зайняло на полицях бібліотек почесне місце.

Своє 55-річчя Надія Дмитрівна зустрічає повна ідей, задумок, планів. Вона — активна учасниця обласних, всеукраїнських, міжнародних семінарів, конференцій, з'їздів з питань бібліотечно-бібліографічної справи та інновацій в якісному інформаційному забезпеченні користувачів, не тільки переймає все те краще, що з'являється в медичних бібліотеках, а й із задоволенням ділиться своїм досвідом з колегами.

Науково-практична конференція та урочистості, присвячені 75-річчю бібліотеки також пройшли у незвичному режимі. Виступали переважно наші читачі — лікарі з багаторічним читачьким стажем. Приємно і радісно було чути їхні вдячні слова. В усіх було відчуття того, що і наша професія приносить людям величезну користь, хоча її неясна краса часто губиться в буднях копіткої, непомітної для інших повсякденної роботи, справжню цінну якої знає тільки ми, бібліотекарі.

*Ірина Воронцовська,
головний бібліограф Чернігівської
обласної наукової медичної бібліотеки*



КОНФЕРЕНЦІЇ. КОНКУРСИ. ВИСТАВКИ

УДК [002.2:069.9](476)

Попри економічну кризу та відсутність бюджетного фінансування українська книга була представлена на XVI Міжнародній книжковій виставці-ярмарку у Мінську. Про підсумки цього заходу розповідає директор Департаменту видавничої справи та преси Держкомтелерадіо України Валентина Бабилюк.

— Ми ще раз переконалися, що українська книга бажана в Білорусі, на неї там чекають, — говорить директор Департаменту видавничої справи та преси Держкомтелерадіо України Валентина Бабилюк. — Хоча українська експозиція в порівнянні з експозицією Республіки Казахстан — почесного гостя виставки — була втричі меншою, але відвідувачів в нас було значно більше. І зумовлено це, мабуть, не тільки тим, що в Білорусі проживає чисельна українська громада, а, передусім, тим, що в нас дуже багато спільного в мові, в культурі, традиціях. За нашими підрахунками, понад 90% відвідувачів, які відвідали Мінську виставку, побували й на нашій експозиції.

Відчувається дуже великий інтерес до української історії. Нам розповідали, що білоруси намагаються читати книжки з української історії українською мовою для того, щоб глибше пізнати сутність українського народу, його історичне коріння. Багато видавців з Білорусі брали координати видавництва, що спеціалізуються на випуску історичної літератури. Зокрема, вони зацікавилися серією книг "Невідома Україна", яку видає літературна агенція "Наш час". Мають намір перекладати їх російською і бі-

Українська книга бажана в Білорусі

лоруською мовами для білоруського ринку. До речі, російських видавців теж зацікавив цей проєкт.

Увагу учасників виставки привернули мистецькі альбоми видавництва "Мистецтво" та "Балтія Друк", адже мова мистецтва не потребує перекладу. Також відвідувачі цікавилися словниками, довідниками — тим, що завжди привертає увагу споживача. Ми також презентували книгу видавництва "Грані-Т", яка здобула Гран-прі на міжнародному конкурсі книги — "Петербурзькі повісті" Миколи Васильовича Гоголя. Після Московської міжнародної книжкової виставки-ярмарку пройшло не так багато часу, а інформація про нашу книгу активно поширилася серед книговидавців та серед шанувальників книги. Дуже багато людей приходило, щоб просто подивитися, потримати в руках це чудове видання з літографіями відомого художника Юрія Чарішнікова.

Активну участь у виставці взяло видавництво "Картографія". Воно експонувало велику кількість картографічної продукції, яка, як і мистецька, об'єднує людей.

— Традиційно на мінській виставці йде жвава торгівля книжками. Чи мала змогу Україна не тільки показати, а й продати свою продукцію?

— На превеликий жаль, через проблеми з бюджетним фінансуванням ми не змогли організувати торгівлю книжками. Тому відвідувачі читали наші книги прямо зі стенду, багато хто хотів зробити ксерокопії окремих сторінок і ми їм цього не забороняли. Відразу після повернення почали